

Wouter Stapel

Het Bestuursakkoord Water is ondertekend. De lijn vanuit het Bestuursakkoord Waterketen (2007) en het Feitenonderzoek doelmatig waterketenbeheer (2010) wordt daarin doorgetrokken. Focus op Resultaat, Kostenbesparing en Samenwerking. Mooie woorden. De bal ligt bij ons.

Wij staan aan de lat

De lat ligt hoog: Er moet fors worden bespaard, maar intussen is het wel de bedoeling dat we de waterketen op orde houden en nog verder verbeteren.

Kosten besparen is simpel

Laatst heb ik een groep riolteurs van gemeenten gevraagd of zij voor volgend jaar de kosten voor riolering met 20 procent zouden kunnen verlagen. Over het antwoord hoefden ze niet lang na te denken. Dat was ja. Kosten besparen door maatregelen te schrappen en/of uit te stellen is niet zo moeilijk. En de riolering stort niet gelijk in. De burgers zullen niet direct in opstand komen. Of je dan voor de langere termijn ook verstandig bezig bent is echter een heel andere vraag.

Het meeste geld in de riolering gaat om in het beheer van de riolering. Reiniging en inspectie, reparatie en vervanging doen een fors beslag op het budget. Het meeste geld kan bespaard worden door daar goede keuzes in te maken. Alleen te doen wat nodig is op het juiste moment met het oog op de toekomst. Dus maatregelen treffen die effectief zijn en waar je later geen spijt van krijgt. Als je dan weet wat je moet doen, is het zaak daar efficiënt mee om te gaan. Dan zullen er best nog een aantal procenten te winnen zijn door handig te plannen en af te stemmen. De grootste slag is echter te maken door het goede te doen - effectief te zijn.

Wat levert samenwerken op?

Er wordt al heel lang en veel gepraat over samenwerken in de waterketen. En samenwerking is natuurlijk ook belangrijk. Ik krijg echter weleens het gevoel dat de focus bij samenwerking te eenzijdig op de efficiëntie wordt gelegd. Door dingen samen te doen, kan soms goedkoper worden aanbesteed en is er wat te winnen in de benodigde formatie van gemeenten en waterschap. Dat is belangrijk en daar moeten we vooral mee doorgaan. De grote winst in kosten en resultaat is echter te behalen op het gebied van de effectiviteit. Ook daar kan samenwerken een belangrijke bijdrage aan leveren. Over de grenzen van je eigen systeem (riolering, zuivering, watersysteem) heen kijken, is nodig om de juiste keuzes te maken. En sparren met collega-gemeenten over die keuzes en afwegingen draagt daar ook aan bij. Zo zet je de gezamenlijke kennis beter in, kan je goed onderscheid maken tussen bijzaken en hoofdzaken en kom je

tot de juiste bestemming voor die vele miljoenen die jaarlijks in de riolering omgaan.

Maatwerk, inhoud en vakmensen

Dat effectiviteit om maatwerk vraagt, is een open deur. Om maatwerk te kunnen leveren, is verstand van de lokale situatie en van de inhoud nodig. We zijn het stadium al lang voorbij dat met een generieke maatregel, zoals het realiseren van de basisinspanning, een goede stap richting het einddoel gezet kon worden. Om die inhoud te kunnen leveren, verstandige afwegingen te kunnen maken (en dat gaat natuurlijk om meer dan alleen sommetjes maken) en zo dus effectief te kunnen zijn, zijn voldoende vakmensen nodig. Een tekort aan personeel leidt tot niet-optimale maatregelen en kost de maatschappij dus erg veel geld. De komende tien jaar zullen erg veel vakmensen de sector verlaten. Een gemeentelijke waterambassadeur zei laatst: "Met mijn 40 jaar haal ik de gemiddelde leeftijd in mijn regio fors omlaag." We moeten dus aan de slag. Daarbij helpt het niet om allemaal te staan dringen bij de uitgang van MBO's, Hogescholen en Universiteiten. Scholieren van VMBO, HAVO en VWO moeten enthousiast worden gemaakt om te kiezen voor een wateropleiding.

Wij staan aan de lat

Wij vakmensen - dat zijn volgens mij de meeste lezers van dit blad - hebben dus een belangrijke taak bij het bereiken van de doelen uit het Bestuursakkoord Water. We moeten ten eerste onze expertise en gebiedskennis inzetten om er voor te zorgen dat elke euro die we uitgeven effectief is - een doel treft. Daar hebben we elkaar bij nodig. Om ook op langere termijn de goede keuzes te maken, zijn veel extra vakmensen nodig. Die komen er alleen als wij de jeugd interesseren om de watersector in te gaan. Ik nodig jullie dan ook uit om daaraan bij te dragen. Dat kan bijvoorbeeld door via www.ik-onderzoekwater.nl eindexamenscholieren te begeleiden bij hun profielwerkstuk. Zo kan je ze betrekken bij een actueel waterprobleem in jouw omgeving. Op de website kan je er meer over lezen en je aanmelden.

Ons werk gaat nóg meer dan voorheen over inhoud en mensen - dat blijft boeien. ■

Reageren? Wouter.stapel@dhv.com